

CULTURA POPORULUI

Exercițiul puterii este unul din cele mai primejdioase ispite care stau în drumurile omului.
N. IONESCU.

PREȚUL ABONAMENTELOR PE AN:
Pentru învățători, profesori, studenți și săteni 200 Lei
autoritățile sătești 300
Instituții particulare și de stat 400
Iar dela 500 de lei în sus, pentru sprijinitorii acestei foi.

„LUMINEAZA-TE ȘI VEI FI: VOEȘTE ȘI VEI PUTEA”
C. A. ROSETTI.

Director:
Generalul NICOLAE PETALA

REDACȚIA, STR. REGALA Nr. 16 Sec. I

BUGUREȘTI, 25 MAI 1930

ADMINISTRAȚIA STR. REGALA Nr. 16

ANUL X, Nr. 326
Apare în fiecare Duminică

Școala Comunistă

A trăi, înseamnă a munci. Viața e grea. Afară numai dacă ești o fire necinstită și te gândești să-ți căpătulești viața în alt chip, încolo, pen- truca să trăiești, trebuie să muncești. Nu este mai bună pregătire pentru viață decât să te înveți a munci. Școala nu are mai bună treabă de făcut decât să te învețe a fi om cinstit, dar pe de altă parte, să te deprindă a munci să te faci să înțelegi că a- ceasta e o măreață lege a ființei omenești, că prin ni- mic nu te descurci mai bine, decât dacă te înveți din vreme să te descurci singur, cu puterile tale, în chip har- nic și isteț.

Este mult slăvit felul de creștere al copiilor întrebun- ținat de Englezi și Americani că pun pe copil dela început în stările de viață prin care i se trezește bărbăția, porni- rea la treabă prin el însuși, fără să mai aștepte să gă- sească deagata dela altul sau să facă altul în locul lui.

Au fost ca niște minunății, în ce privește creșterea tineretului, când aceste cugetări au fost aduse întâia oară în mijlocul învățării noastre. Cartea lui Demolins. «Prin ce sunt mai sus anglo-saxonii», care apoi a eșit și în veș- mânt românesc, a fost ca o descoperire, ca o sănătoasă îndrumare pentru a înțelege cum trebuie plămădit sufle- tul tinerimii. Pe ele apoi ci- titorii le-au găsit și în multe scrieri ale gânditorului fran- cez Gustave le Bon, care cerea pentru țara lui prefacerea creșterii tineretului în felul american. Ba pusese toate la cale pentruca să se înființeze acolo o universitate ameri- cană. Nenorocul lui a fost că a murit atunci Theodor Roosevelt, vestitul preșident al Statelor Unite al Americii de Nord, cu care se înțelesese în această privință.

Astfel de cugetări n'au în- țarziat a se ivi și la noi. Frumos puse în sistem, în- țarțite cu o dovă de căror citire te umple de însuflețire, ele au fost răspândite la noi printr-o carte a Profesorului S. Mehedinți din București, care și poartă numele de «Școala Muncii», carte bine primită, ca ceva venit la vreme și care s'a și bucurat de multe tipări în țara noastră.

Acum, fie că vom între- buința o întocmire a pregă- țirii pentru viață după felul american, fie că ne vom mărgini să avem numai gândul de temelie al ei, fapt este că pe om trebuie să-l deprindem a munci și să gustă plăcerea muncii. O a- devărată creștere nu va fi aceia care, ce e drept, te va învăța să muncești, adevă- rata creștere este aceia care- ți dă și plăcerea muncii, fiindcă nu este treabă pe care o săvârșești mai bine decât acea spre care pășești cu plăcere. O școală care nu te scoate din amorțeață; o școală care te răsfăță să te nădăjduiești că altul te va scoate de urechi; că au să vie stăruințele care să tragă la mal; o școală în care te gândești numai la pelivăni, cum să faci mai bine ca să boiești ochii o mului, fără pic de gândire de a învăța ceva, este o școală, ticăloasă, fiindcă nu- ți deschide ochii să-ți croești drumul vieții pe calea cura- ții, cu nădejdea în Dumnezeu și în vanșoia ta.

Dar școala cuprinde în ea

ispite de felul acesta. Le cuprinde, nu în miezul ei, dar în năravul unor oameni de a stropși tot pe ce pun mâna. Și școala poate fi a- bătută din calea ei, prin cărmuitori care nu umblă s'o puie la rostul ei, ci să-și facă fală prin ea. Aceștia, se înțelege, nu vor pregăti pe copii cum trebuie, ci i vor deprinde cu gândul că e de ajuns să capeți note de tre- cere prin orice mijloace; e de ajuns să copiezi la lucră- rile scrise, ca să treci hoptul; e de ajuns numai să stai în școală, ca să treacă vremea, fără ca tu să te silești cu nimic, fiindcă școala e ma- șină, care te saltă an cu an. Lucrurile merg dela sine și te trezești goblizan mare, cu patalamaua la mână, arun- cat gata în vâltoarea vieții, dar fără a ști să faci nimic.

Asemenea școlile nu răs- pund nevoilor sociale de azi. Ele fac din copil un răzgâiat, care nu are nici dorul, nici plăcerea muncii. Omul care a muncit, omul înălbit la treabă nu are nicio căutare.

Dar o școală care se în- fățișează în felul acesta este școala comunistă. După cum Europa a aflat cu umire, a- colo învățătorul nu mai este capul cărmuitor și îndreptă- tor. El este salahorul neres- pectat, față de care școlarii stau umflați și nepăsători, privind spre mai marele lor ca la un tăietor de lemne care despică buștenii pentru ei, dar ei ei nu se ostenses- cu nimic, fiindcă el e dator să- i salte din clasă în clasă.

Față de sistemul american, școala comunistă e lucrarea deoazele. Școala este numai un chip al vieții, o trecere prin ea ca să se spuie că ai un lustru și un drept de slujbă, dar mai mult nu. Într'nsa numai învățătorul trebuie să dea în bot muncind, dar școlarul de loc.

Un asemenea comunism ființează în Rusia, dar, din păcate, răzbate și la noi. Avem și noi școlile în veci- nătăți rusești, unde profesorii sunt terorizați să se poarte cu copiii în felul acesta. Pro- fesorul nu-și vede cinstea locului și a muncii lui; nu-și vede prețuirea silințelor lui; nu vede căutarea învățătorii, ci se vede numai unealta ca să facă fala altora, să dea notele de hatâr și poruncă. Învățătura nu interesează. De învățatură nu se întreabă, fiindcă ce trebuie să fie unul mai ceva ca altul? La comu- niști toate sunt una.

Acești școlari apoi sunt puși să alerge la păcăleli școlărești, să copleze, unde au de a face cu o comisiune străină și căreia nu i se poate porunci. Deci, la urma urmei, asemenea școlile sunt o întreagă păcăleală. fiindcă totul este ca o jucărie, din care nu iese niciun folos, dar iese o mare pagubă. Obștea este înșelată, școlarul este aruncat în viață fără pregă- țire, dar plin de poftă, fiindcă așa a fost crescut.

Când strigăm împotriva comunismului, să ne ferim de acest comunism care este între noi și care în Basara- bia noastră se simte din des- tul. Să aducem închinarea muncii și cinstirea celor ce muncesc, pentruca altfel ră- mănem niște sălbateci care voim să tragem lumea la fit, dar rămănem noi nepregă- tiți.

Arkim. SCRIBAN

Intr'un sat de surtucari

Pe drumuri de țară

Cât de desgustătoare sânt satele de surtucari! Ori cât vei căuta, nu vei găsi în ele lumina sfioasă a sufletului viu al neamului nostru. Așezate la încrucișarea drumuri- lor ele sânt un fel de arenă de circ pe cari se încrucișează cele mai năstrușnice idei lip- site de viață imensității câmpului, ele constituiesc, de cele mai multe ori, pepinierile celor mai urâte boale: tuber- culoza, sifilisul. În continuu contact cu orașul, ele se iau la întrecere în desfășurarea de lux și desfrânare, cu ma- halalele cele mai mărginașe ale aceluia. Mă gândesc fără să vreau la atâtea sate nenor- cite pe care marea indus- trie și zăcămintele subterane le-a adus în această mociră civilizatoare, la atâtea așezări modeste de oameni li- niștiți și cumiți pe care gus- tul cutărui legiutor le-a mecanizat înzestrân- du-le cu fabrici și deregătorii, la atâtea cuiburi de poezie nescutate pe care goana a- ceasta oarbă după moderni- zare a alungat o treptat- treptat...

Mă gândesc și le revăd... Văd un sătuc într'o așe- zare duioasă, bine gospodărit, cu școală măreață, biserică îngrijită, primărie monu- mentală—dar plin de milionari, o așezare modestă din care ma- rea industrie a făcut un centru vizitat de cele mai si- mandicoase fețe orășenești. Nu-l numesc, pentru-că nu

e singurul în această situa- țune care—măine, îl va ri- dica la rangul de comună urbană. Și-apoi nu e un sat dintre cele mai necăzute și mai mare dragul să te uiți la acești «milionari» îmbrăcați în pitorescul cos- tum românesc, dar cari—unii dintre ei—abia știu să iscă- liască. Că mâine lucrurile nu vor mai fi așa—se vede de pe-acuma: copiii lor au părăsit falnicul costum stră- moșesc.

Strâns în surtuce—ei se căsătoresc numai la oraș de unde aduc atâtea elemente civilizatoare, mașini infernale care lucrează la dărâmarea conștiinței românești: soția care i face de aristocrată și scâpătată, ajunsă cine știe cum în grațiile noului bogă- țar, apoi: mobilierul, pianul, eticheta, petrecerile în familie, jocul de cărți etc. Strâns în acest complex social, sufletul românesc e nevoit să-și pără- siască făgașul de naștere, să se exilize de bună voe în văile neajunse ale munților seculari sau în cine știe ce ascunzături unde înzestrân- rea nu-l va putea ajunge. Și- atunci: încetul cu încetul vei auzi cripind franțuzește, coana va umbla numai vop- sită și împoponată—atâtea și atâtea modele pentru să- tenii așa de lesne influența- bili. Nu mai vorbesc de cere- moniile de prin astfel de sate: nimic din obiceiurile de veacuri: nunți, botezuri și

inmormântări cu discursuri și «toasturi»—ca la oraș— nuntași împoponați cu «jo- bene» și «frakuri»—cu un cuvânt o adevărată maimu- țăreală care—pe tine cărturar răcâcit întru căutarea sufle- tului românesc te disgustă și te întristează.

Și nu oare cu dreptate? Fugit de oraș de groaza dansurilor excentrice, a ban- chetelor în care sufletul tace și gura ca o morișcă trâncăne —dai și aici de acelaș spec- tacol al «fățaelilor» de salon —aceste atentate hidoase la viața sufletului românesc, de aceleași «dudui» cu ochii în- cercuți și cu buzele sânge- rate, strâns în angrenajul unor pantofi imposibili și decoltate fără rușine, care se silesc să facă ochi dulci, să pară vesele, bine dispuse, simpatice, să atragă sau să răspundă tineretului masculin tot atât de nesincer, superfi- cial și artificial, de aceiași crai de mahalala inutilii și im- becili cari—îmbrăcați în haine negre—joacă rolul funest de ciocli ai sufletului românesc.

Și, fără să vrei, întors dintr'o asemenea înconjurime, vei plânge și vei regreta, te vei revolta și vei protesta împotriva acestui val de mo- dernism rău înțeles care dis- truge ceace avem mai sfânt și mai scump— existența noas- tră de veacuri.

Paul I. Papadopol

Odată...

Ne mirăm în fiecă clipă de ce țara noastră nu se mai îndrăvește din punct de vedere economic.

Cercetările noastre în acest ogor vor rămâne zadarnice. Totuși istoria ne dă fapte din vremuri de bejenie, și ar trebui să-o mai răsfoim. Pe timpul viteazului rege Carol, în anul 1901, Caragiale era împieगत la R. M. S. Țara fiind în cumpănă grea din punct de vedere bănesc Mi- nistru finanțelor D. A. Sturza s'a apucat mai din economie mai din antipatie pentru ce- lebru prozator și poet român să-l concedieze. Această fap- tă era făcută pe baza unei scrisori pe care M. S. Regele o trimisese și pe care o voi reproduce.

«Scumpul meu președinte al Consiliului, în fața greută- ților financiare actuale cari impun jertfe tuturor spre a se ajunge cât mai curând la

restabilirea creditului nostru pe temelie sănătoasă, privesc ca o datorie de a ușura Eu, sarcinile Statului.

Doresc ca toate reducerile ce se vor aplica în viitor a- celor cari slujesc Statului, să fie deosemena aplicate și listei civile. Economia ce va rezulta din această măsură va rămâne la dispoziția tezauru- lui public pentru întâmpina- rea trebuințelor cari nu s'ar putea îndestula prin credite bugetare.

Primește, Scumpul Meu

Președinte al Consiliului, în- crederea sentimentelor de înal- tă stimă ce-ți păstrez.

Carol

București, la 22 Martie 1901

Din cele scrise se poate vedea cum înțelegea acest mare rege să-și îndeplinească obligațiile în vremuri grele către statul său. Economii- le deci nu trebuie să pornească de la cei săraci, ci acei stă- pânitorii ai banului să l pună în slujba statului și cu bună dreptate vor fi răsplățiți.

Ion Luca

CUGETARE

de Colonelul Ioan N. Păun

Dinastia unei țări, în genere, și toți membrii ei, în parte, trebuie ocrotiți de toți supușii cari-și iubesc țara.

Când e bună și strălucită, trebuie idolatrizată. Când are pă- cate personale (unii dintre membrii ei), își pare profund rău, ca de propriul său copil, de care ești nemulțumit. Lupți să-l îndrumezi spre bine, acoperindu-l, pe cât poți, cu tot devotamentul tău de părinte în contra bătărilor.

Poporul întreg și cărmuitorii lui trebuie să se preocupe de educația Prinților tineri și de guvernatorii și adjutanții cari li se atașează, fiindcă Dinastia e a țării.

FRANȚA pentru România

II.

În numărul trecut am artătat grija cea mare pe care au avut-o Francezii pentru armatele no- aștre române, prin sprijinirea Soc. «Crucea Roșie» Română, înfi- nțată de D. na Lahovary în F. anța, din articolul D-lui Gabriel Ha- notaux, membru al Academiei franceze.

Astăzi dăm la iveală articolul D-lui Henry Bérenger, apărut în ziarul «Paris Midy», la 10 Fe- vruarie 1917.

«Nici odată Franța nu va recu- noaște în destul ajutând pe vi- tejii noștri răniți Români, opera înaltă și plină de merit, pe care au îndeplinit-o în luna lui Sep- temvrie trecut, la porțile Austriei, frații noștri latini de la Dunăre. Nu era nevoie pentru Români să intre în război. Neutralitatea nu le-ar fi asigurată numai o viață dulce și liniștită; ea le-ar fi adus, cu siguranță, foloase la ceasul păcii.

Bogată în cereale și în apro- vizionări, liberă pentru ea însăși, România, cu toate acestea a pre- ferat lala liniștii și datoria căș- tigului. A înțeles că descendența sa Romană și ascendența sa: ci- vilizatoare o sileau să ia parte la groaznică luptă pentru drepte- tate, pe care o duceam alături: Franța, Anglia, Belgia Rusia și Italia. Fără a se da în napoi din fața unui crud dușman, cu mân- drie a alipit drapelurile și legi- unile ei pe lângă drapelurile și legiunile noastre.

Când s'a văzut în câteva săptămâni îndoită și puternica concentrare a armatelor lu Fal- kenheyn și Makensen, întinzân- du se dela Carpați la Dunăre și strângând România într'un clește

Profesorul și îndrumătorul N. Iorga

Personalitatea profesorului N. Iorga, domină începutul cultural al veacului XX. Toate direcți- vele și preocupările vremii sunt protunțite în activitatea sa. Spirit multilateral cum puține au avut Românii (Heliade și Hajdeu) nu-i lapt care să-i treacă neobservat, nu-i mișcare culturală mai intensă dela 1900 până azi, de care să nu fie strâns legat numele lui N. Iorga. Nu i alt reprezentant în străinătate, care să afirme mai bine sufletul românesc ca marele îndrumător.

Profesor și istoric desăvârșit, Rector al Universității din Bucu- rești, Președinte al Ligii Cultu- rale, membru al Academiei ro- mâne, deputat, președinte al partidului național, creator al Institutului Sud-Est European și al Universității poulare din Val- lenii de munte. Ziarist, făuritor de curente în istorie și literatură, călător neobosit, orator și ani- mator neîntrecut, luptător bo- gata și cultural, te umește bo- gata și rodnică-i activitate. Nici un român nu e atât de bine cu- noscut în străinătate, nici un Român n'a contribuit prin scri- și viu graiu la ridicarea prestigiului țării și neamului nostru.

În vârtejul luptelor politice care ne-au copleșit aproape cu totul, în vârtejul preocupărilor zilnice și în goana spre câștig, personalitatea lui N. Iorga apare ca un far luminos, dominând începutul cultural al veacului XX.

Ceeace nu au putut face ne- numărații «consilieri, ambasado- ri și insectori culturali» subvențio- nați de Stat, un singur om a is-

butit că încă mai mult de cât ei pentru țara și neamul nostru.

Dacă suntem cunoscuți în lu- mea apuseană, dacă suntem pre- țuiți așa cum se cuvine, dacă s'au înălțat și se înălțară și- rile rău voitoare și colomniile la adresa noastră, toate acestea în bună parte se datoresc lui N. Iorga. Întreaga presă apuseană și Americană s'a ocupat de acti- vitatea acestui mare istoric și îndrumător. Membru al Acade- miei Suedeze, al Academiei Sâr- bești, al Institutului francez, și mai toate societățile de știință din Apus, profesor la cea mai înaltă Universitate din lume (Sor- bona) în ultimul timp a primit titlul cel mai înalt ce se dă unui savant: «Doctor honoris causa» al universității din Oxford (Ang- lia) fiind supranumit de un is- toric strein «Tit Liviu al Daciei».

Este în legătură cu toți învă- țaii lumii și nu i congres sau manifestare culturală în întreg apusul la care să nu fie invitat a lua parte.

Mai în toate orașele mari din America și țările apusene a fi- nout conferințe despre țara și po- poporul nostru.

Acest mare Român nu ne face decât cinsti atât în țară la noi cât și în străinătate, nu ne im- pune decât admirație și respect. Luptător pentru deșteptarea conștiinței naționale, președinte al primului parlament al României Mari, ziarist, istoric și îndrumă- tor cultural, numele lui N. Iorga va fi pentru noi un uriaș bloc de granit, ce va dăinui dealungul vremurilor viitoare.

Gh. I. Marinescu

Mama

Mamă, știu că 'n seara asta
Dorul iar nu te mai lasă...
Parcă toată jalea lumii
S'a oprit la noi în casă.

Te văd singură și tristă
Ești slăbită ca de boală...
Astăzi nu mai are cine
Capul să-ți mai culce 'n poală

De vezi lucruri de ale mele
Dorul tot mai mult te frânge
Tu le strângi la piept pe toate
Și cu ele 'ncepi a plânge.

Iar când candela 'n perete
Făcete încet, pe stînce,
Toate gândurile-ți, Mamă,
Pentru mine-ți sunt aprinse!...

Nic. Grecu

de oțel, s'a putut înțelege că a- ceastă armată de mult pregătită, vrea altă destinație prealabilă de- căt aceia de la Turcuca, Con- stanța și București și oricare ar fi fost planul generalului Serail, vitejia trupelor noastre, nu pu- team să nu ne îngrozim la gândul loviturii pe care armata noastră ar fi trebuit s'o primească în Orient, sub ochii lui Constantin de la Atena, dacă campania ro- mână nu s'ar fi deslăntuit toc- mai în acel moment.

Să asigurăm deci astăzi în orele lor de suferință și de re- tragere, nestingherita solidaritate frățască vitejilor Români. Nu pe ei i-am văzut ascunși în umbra unei neutralități fricoase în pri- mejdia comună a independenței

europene. Energicii pioneri ai li- bertății și ai dreptății, au vărsat în valuri sângele lor, pentru o viață mai înaltă a neamului lor, singura viață națională care în- totdeauna a meritat să fie trăită. Onoare acelor care n'au desna- dăduit să laca într'ozi ca forța să fie învinsă de dreptate. Noi, Francezii, datorim României a- ceastă mărturie de dragoste fră- țească.

România să fie sigură că sufle- tul Franței nu este din acelea care uită. A dovedit-o în toată Istoria sa și în acest război. Francezii și Franceza, să îndreptăm toți dovezile noastre «Cruci Roșii» Române, în onoarea vite- jilor eroi aliați din Balcani.

Diac. V. Fussu

Foloasele literaturii Bolnava...

Duminica Orbului

Odată, fiind lăsat în muntele Măslinilor, la mănecare s'a dus în Biserică, pentru a ține cuvânt de învățătură fariseilor și cărturarilor, arătându-le păcatele lor, și nelegiuirile în care umblau, iar de aci a plecat cu apostolii spre Ierusalim. În cale a întâlnit un orb din naștere care cerșea pe marginea drumului. Văzându-l Apostolii, au întreat pe Iisus că cine a greșit orbul s'au părintii lui de s'a născut orb? Atunci Iisus a răspuns: «Nici acesta n'a păcătuit, nici părintii lui, ci ca să se arate lucrurile lui Dumnezeu întru El (Ioan—9—2—3). Cât sunt în lume lumina sunt lumii—Ioan—9—5. Și acestea zicând a scuipat jos, a făcut tină din scuipat și a uns ochii orbului și i a zis: mergi la lacul Siloamului și te spală; și ducându-se s'a spălat și a văzut. Ioan—9—6—7). Ochiul orbului s'au deschis, căpătându-și vederile numai prin tină și apă, cu toate că puterea era a lui Hristos care a poruncit vindecarea.

Mântuitorul lumii a săvârșit multe minuni, însănoșind pe bolnavi, pe cei ce suferau de duhurile necurate și înviind morții, iar fariseii și cărturarii în loc să-L preamărească și să-L se închine lui, îl defăimau, îl huleau și făceau sfat ca să-L prindă și să-L omoare.

El cu tină a uns ochii orbului, adică cu puterea sa Dumnezeuască a ridicat vălul care-l acoperea lumina ochilor, nelăsându-l să vadă și el lumina soarelui și frumusețea mâinilor lui Dumnezeu. Văzându-l cel mai mare doctor al omenirii, și știind că El cât va fi în lume lumină să fie lumii, a dat orbului cel mai scump lucru pe care-l are omul «lumina ochilor». Câtă bunătate, câtă iubire, câtă dragoste pentru această omenire rea a avut Dumnezeu și Fiul său Iisus, dar această lume, neînțelegând natura sa Dumnezeuască l'au scuipat, l'au bătut și l'au răstignit!! Iisus a dat lumina ochilor acestui orb, ca El, cel ce din naștere nu văzuse, acum văzând să se preamărească puterea lui Dumnezeu, iar vălul care întuneca ochii și mintea fariseilor și cărturarilor să se ridice odată, să vadă și ei că Iisus Hristos cu adevărat este fiul lui Dumnezeu. Dar n'au văzut, n'au înțeles!! Fariseii și cărturarii erau

orbiți de păcate, că dacă cineva îi ataca spunându-le pe față nelegiuirile în care trăiau și păcatele care le rodeau sufletul, începeau să-l urască și să-i urzească fel de fel de învinuiri, apelând la puterea legilor, sau conformându-se obiceiurilor tradiționale, îl o-morau. Această orbire, această întunecare a minții care a fost acum 2000 de ani și mai înainte, s'a strecurat dealungul vremilor până la noi și se va strecura și de aici înainte. Omenirea de astăzi, pretinsă creștină, îi place să trăiască în păcate, îi place să trăiască în desfrâu, în răutăți, desconsiderând adevărul și lăsându-se târât pe fașgul acestor păcate, care o duc spre prăpastie. Fiecare o-menească mai ușor se pleacă spre rău decât spre bine.

Ochiul orb de păcate nu poate să audă de virtute, de iubire, de bine, de adevăr, după cum orbul din naștere nu putea să vadă sfânta lumină a soarelui. Deși este lumină în lume, oamenii păcătoși umblă în întunec. Acest văl greu care s'a lăsat peste ochii lumii nu se poate ridica decât prin credință și fapte bune. Prin părăsirea pentru desțeauna a drumului care duce spre porțile iadului și apucarea unui drum nou care este Sf. Evanghelie. Apa Siloamului, rece și vieoale, sfințită de Dumnezeu, este apa cea vie a învățăturilor blândului Iisus, care dacă cineva ar gusta din ea sau s'ar spăla cum a făcut orbul, vălul cel negru al întunericii s'ar deslipi depe ochii omenirii păcătoase, cum s'a ridicat depe ochii orbului.

Doamne Iisus Hristoase, Tu care ești lumina lumii a-cestia, nu lăsa vălul cel greu care întuneca ochii și lăsa pașii să ducă ființa omenescă spre pierzare, prin puterea ta cea Dumnezeuască, fă să se ridice acest văl întunecos și ca orbul ce L'ai vindecat, creștinii să meargă spre lacul Siloamului ce este în sf. Biserică Ta, și acolo să te slăvească pe tine, Dumnezeule atotputernic.

Amin.

Pr. D. Iliescu-Palanca.

Rugăm stăruitor plățiți abonamentul

Dacă pentru unii, literatura aceasta atât de variată, din toate punctele de vedere, constituie un balsam dintre cele mai binefăcătoare pentru unele momente ale vieții lor, e tot atât de adevărat că pentru alții, ea este un domeniu cu totul ignorat. Și cât de condamnată este această atitudine a celor din urmă, când de foarte multe ori îi auzim vorbind cu des-gust despre «plictiseală» — și în consecință, pentru în-lăturarea acestei stări de stagnare sufletească, îi vezi căutându-și așa zisele «distracții moderne».

Desigur că n'am să vii cu afirmația că numai literatura ar fi un mijloc pentru organizaarea distracțiilor judicioase, dar pot spune că ea este cea mai la îndemână dintre toate mijloacele care ar putea con-cura la aceasta. Și pentru a determina pe aceia care până acum n'au înțeles rostul li-teraturii, ca să înceapă să-i guste frumusețile, voui căuta ca în câteva cuvinte să arăt foloasele ce literatura poate să aducă tuturor aceluia ce îi vor da considerația meri-tată.

Luând recreația, nu ca o întrerupere completă a acti-

vității noastre, ci numai ca o variație a ocupațiilor, înțelegem ușor că:

1). Un prim folos pe care literatura îl aduce cetitorului, este procurarea unor clipe de recreație — distracție — care te vor sustrage, pe nesimțite, plictiselei.

2). Multe fapte din cele cunoscute de noi, devin interesante prin forma literară în sensul, că de și comune ca fond și acțiune, vor fi sorbite cu nesațiu, atunci când pana scriitorului le colorează într'un mod deosebit.

3). Desvoltă puterea de pătrundere, spiritul de observație, la baza acestui punct existând constatarea că faptele descrie, au totdeauna motivarea și analiza lor, care te vor obișnui a face la fel, atunci când vei avea de judecat situații.

4). Imbogățește cadrul cunoștințelor propriu-zis intelectuale, literatura cuprinzând în mare parte și chestiuni științifice și informative.

5). Imbogățește și inobilează sentimentele, căci de multe ori căzând în stare de admirație pentru caracterele eroilor, împrumutî din senti-mentele lor, găsim de de-scrise în bucata cetită.

6). Moralizează în mod direct, dând sfaturi de con-duită, în diferite împrejurări, unde omul trebuie să se a-firme ca element de desă-vârșit altruism, dreptate și adevăr.

7). Moralizează în mod indirect: creind situații din cele mai ridicele persona-geilor și fără a-ți spune că nu e bine a te găsi în ase-menea situații, înțelegi sin-gur, în mod destul de bine, că ele trebuie evitate.

8). Desvoltă limba, puterea și forma de exprimare, obi-șnuindu-te cu stilul ales lite-rar, dela care ai de împru-mutat frumusețea compoziției și cuvinte alese.

Deducem ușor dar, că li-teratura aducând vădite folo-ase cetitorilor se impun pentru obținerea lor, anumite condițiuni ce nu pot fi tre-cute cu vederea:

a) A alege bine de tot cele ce trebuiesc cetite, căci în produsele multor edituri, se găsește și «marfă de piață».

b) A ceti cu atenție și înțelegere.

c) A căuta să pui în practică cele de mai sus.

Gh. I. Damas

UITARE...

E cald. Soarele își trimite'n voe razele argintii, pe bolta senină și albastră a cerului. La marginea satului ce se pierde între cele două dealuri pleșure, stă aproape să cadă casa lui Moș Gheorghe. Înfașșarea ei mă doare și mi

trezește în suflet amintirea trecutului. Prin acoperișul desvelit, ploaia cade în voe; iar prin găurile pereților de nule, vântul trece nepăsător ducând cu el întreaga liniște în cine știe ce parte a lo-cului.

In seriile senine de vară când totul doarme, dus sub povara somnului liniștit, se aude numai glasul melancolic al cucuvelei, ce răsună tainic în adâncul nopții.

Printre ramurile celor doi castani ce-și întind umbra fantastică, luna își aruncă razele ei slabe, pătând cu dungi misterioase pereții u-mezi și reci.

Acum pe bătrân nu-l mai văd ca odinioară cu mersul încet... și adâncit în visurile lui, care-i erau atât de scum-pe și dragi. Fața îi era blândă, fruntea senină, iar sub sprin-cenele stufoase se ascundeau ochii negri ca fundul de pră-pastie, ce-ți inspirau o adâncă duioșie și multă încredere. Părul îi cădea pe spatele gârbov în șuvițe subțiri și aurii...

Azi din casa lui Moș Gheorghe n'a rămas decât o ridicătură de pământ, umbră de cei doi castani.

«Peste tot ce a fost s'a așternut uitare»!

«In garduri vechi de țin-tirim, sub freamătul ploilor, o cruce strâmbă și învechită de negura vremurilor, stre-juște mormântul uitat... al bătrânului!».

Cridim

Ion N. Drăgan

Complexă

Tu, ai rămas lumina care
Imi luminează și acum —
Acelaș răsărit de soare
Cu al amurgului parfum...

Tu, ai rămas văzduhul
Aceluiaș senin de primăvară —
O zi de o frumusețe rară
Ce și poartă duhul
Și azi, în inima mea tristă —
Dar, totuși, optimistă...

Tu, ai rămas aceeaș naltă simfonie
Cu profunzimi de vis dumnezeesc —
O bogăție
De muzică de sufletec...

Tu, ai rămas iubirea —
Complexă cum e slupul;
Căci, tu, ai fost și ești: gândirea
Și inima și sufletul și trupul...

odorul... Nu a mai avu-

de bucurie de atunci.

«Cum te mai sim-
nuțo?» zise mama cu
blând, fetiței care îi ar
privire nevinovată.

«Bine, mamă...»
fetița—dar, așa dori să
puțin în grădina, căci
urât de-atât timp stând
în casă... Vrei?

«De ce să nu vrea
mamei, chiar acum merg
Pornesc încet, încet...
ruia veche... Vișinii îi
prieteneste parcă ar
spună că o cunoscși n'au
un vânt molatec adie
ducând pe aripile-i glas
al clopotului, care anunș
mai dus unul dintrei cei
lumea durerilor...

«Mamă, pentruce tră
potul?» întrebă fetița.

«E mâine sărbătoar
nuțo dragă și chiamă pe
coși să meargă la bise
și și întoarse lața, căci la
ii cădea repezi peste
sbrăciți.

«Ce frumoasă e prin
mamă! eu așa dori să
slășiță, căci acum nu
simt bolnavă; sunt plină
teri. Oare mă voi face
mamă să pot alerga pe
place?»

«Da, mamă, te vei
căci bun și îndurător e
zeu...»

Umblară toată grădi
fericire pe Lenuța!

Ce orizont azurii are
când se gândește că va
toasă și atunci va putea
joace cu toți aceia cu
părtea pe vremuri bucaș
paine!

Se întorc liniștite, ființe
căror gânduri sunt înd
câte Divinitate, cerând
Un câine mai latră în
puri...

Amurgul și-a intins
cenușie peste satul sgom
mult... Lenuța s'a culcat
scilpesc vesele pe bolta
tal; iar de după nuce
apare luna ca o slântă,
tindu-și lumina argintie
pereții înalbiți...

Se ridică sus... nu se ma
nimic...

Mama, tot pe scăunelu
pe prispă, frământată de
dor... furată de acelaș gâ
dreptat.

Teodor Muntea

Doxe-Paradox

O iubire lipsită de evlavie
este numai o blată oscilaț
une între ațăfarea și potol
rea simțurilor.

Sunt unii oameni cari au
sufletele așa de uscate, că

Cetiți și răspânșiți
„Cultura Poporului“

până și dumnezeul lor a
când îl au... fiind o em
ființa a sufletelor lor, e
chircit...

Fiecare om are cerul
în suflet, numai că cel
mulți îl au: închis. Că
de-l faceți să li se desc

Cridim

Musca nedisciplinată

de D. I. DOGARU

E după amiază.
In cancelaria primăriei notarul
Vanghel Pădureanu și Panaghiță,
secretarul scriau nădușiți, cu gu-
lerul cămășii deslăcut în două
părți, cu batista supusă împre-
jurul gâtului. Din comuna vecină
li se anunșase că venea Prctorul
plășii în inspecție.
Penițele scârțâiau tremurătoare,
ca un scâncet găuit.
— Grozav părjol, domnle no-
tar răbși să îngâne Panaghiță,
ridicând capul cu greu depe filele
gâlbui ale unui registru gros.
— Tii, măi băete, foc nu ju-
cările; te pomenești că ne crapă
capul de solație...

Notarul ciocăni ușor cu vârful
tocului în mușamaua depe masă.
Prin crăpătura ușii se ivi Isac,
omul de serviciu.
— Moș Isac, ia mai adă-ne o
cană de apă rece, de la fântână.
Tii, măi băete, am consumat
li se anunșase că venea Prctorul
plășii în inspecție.
Penițele scârțâiau tremurătoare,
ca un scâncet găuit.
— Grozav părjol, domnle no-
tar răbși să îngâne Panaghiță,
ridicând capul cu greu depe filele
gâlbui ale unui registru gros.
— Tii, măi băete, foc nu ju-
cările; te pomenești că ne crapă
capul de solație...

pregăti mâna și dădu s'o prindă.
Musca se sălta sprinten, iar Van-
ghele isbi cu voinicie călimara
ce-și goli cerneala peste tabloul
la care lucra, musca oprindu-se
toamă sub cutia care adăpostea
elementele galvanice ale telefo-
nului.
— Phii ce făcuși dom'le Notar!
Ai mângălit bunătate de tablou!
— Dă-l în colo de tablou, măi
băete, dar nu mă las până ce
n'oi pune mâna pe alurisia de
gânganie.
După isprava făcută, musca se
așeză pe ciocul de lemn al cu-
cului de la pendulă și nepăsă-
toare își freca cu picioarele de-
dinapoi aripile. Notarul puse un
scaun în dreptul ceasului și cu o
riglă goni musca urmărindu-i lo-
cul de așezare.
Băzâind supărată musca făcu
câteva rotocoale pe sus apoi se
opri pe lața lustruită a unei hărți
de perete.

Domnul Notar ștergându-și cu
dosul mâinii apa depe frunte se
apropie cu atenție de inamic.
Atunci Isac deslăcu ușa aducând
cana cu apă rece de la fântână.
Panaghiță îi făcu un semn a-
bea de înțeles ridicând din
sprincene pentru al pune în cu-
rent cu studiul operațiilor.
— Ușor Isac, să surprindem
inamicul.
Dar când mai avea un pas
până la linia dușmană un foșnet
produs din nenorocita de impru-
dență a lui Isac, făcu să sboare
musca.
— Afurisitule! răcni Panaghiță,
ieși afară, te-ai demascat ina-
mamicul.
Omul se retrase umilit trăgând
după sine ușa fără a o închide.
— Inchide ușa se răsti notarul,
vrei să iasă afară?
Urmărirea reincepu.
— Panaghiță, puiele, miorlăi

notarul, nu lăsa să-mi scape prada.
Secretarul sări de la masă.
Luă din cuer pălăria de pae.
Musca prinse de veste că nu i a
bine cu dansa. Acum căuta să
scape teafără. Dar răsunătorii
n'o slăbeau. Scoțeau prin un-
gherele unde se ascundeau cău-
tând cu orice chip s'o execute.
Când trecu prin dreptul capului,
Panaghiță roti pălăria svârlind-o
crud după muscă. Insecta scăpă,
dar pălăria dând de țaria zidului
sări înapoi și pocni sticla mare a
lămpii semănându-i cioburile pe
jos.
Notarul măsură o clipă în minte
stricătura ce o făcuse și, mai în-
furiat porni prigoana. Ridicând
un scaun pe masă se urcă sus
pândind ca un vânător prada
trimisă de larma gonaciilor.
Panaghiță bagase batista în
vârful riglei și o agita împin-
gând musca spre notar, care co-

coțat pe scaun stăblea stângaci
echilibrul trupului greoiu.
Secretarul băzâia ca bondarii,
sășiă ca găscanii, credea că prin
sunetele ce le scootea va speria
direcția muștei.
Domnul Vanghele aștepta gă-
lând înarmat cu un registru.
Musca trecu însă prin fața no-
tarului. Acesta încercă de ură
uită momentan poziția supra
pusă și șubrezimea pedestalului.
Când musca ajunse în dreptul
lui, voi să-i dea o lovitură de-
cisivă. Dar o dădu cu toată pu-
tatea în gol, căci scaunul se clă-
tină și perzându-și cumpătul căzu
rostogolindu-se depe masă pe po-
dea.
Secretarul sări în ajutor ridi-
cându-l. În cădere bietul om se
lovise rău la cap și își scrântise
un picior. O sudoare rece îi
brăzdă fața roșie ca o coajă de
rac fert. Se mișcă doi, trei pași

sprîjindu-se de mese și
nea ferestrelor.
Atunci deschise ușa Preț
rămase mut în fața acest
blou: hărții împrăștiate pe
cerneală vârsată pe hărții,
buri de sticlă de lampă și
nuli răsturnat cu picioarele
— Ce faceți voi, mă? pr
muște?
Secretarul se furișă tă
masă și începu să scrie
când ar fi fost singur.
— Traiți domnule Preț
blestemată de muscă nedis-
cinată ne-a făcut tot poc
rosti notarul Vanghele Pădu
ca și cum cu această desv
fire se descărcase comple
răspundere.

Rugăm să ni se tr
tă articole
mai scurt

LACUSTA

— (Urmare și sfârșit) —

Mijloacele de Combatere

a. MECANICE, b. CHIMICE, c. BIOLOGICE.

a. Mijloacele mecanice: *uciderea directă a insectelor.* Metoda cea mai practică în toți anii și chiar în anul acesta întrubunțat în România cu ocazia invaziei citate, este sistemul șanțurilor largi de 60 c. m. și adânci de 50 cm. cari înconjoară regiunea invadată cu lăcuste; iar din 2 în 2 m. șanțurile sunt adâncite cu încă 70 cm.

Insectele căutând să meargă înainte cad în șanț, și atunci când această operație se face prea încet, stul de lăcuste este mână din urmă cu larmă de surle și tobe, pentru că sperindu-se, grăboso salturile, căzând astfel în șanț, iar ultimele insecte sunt măturate. Acesta este astupat cu pământ care se bate cu mașin pentru a le ucide, și la nevoie, se fac alte șanțuri paralele cu primele.

Distrușterea ouălor este necesară, operație care se poate face ușor cu copiii de școală sub direcția unor agenți care cunosc locul unde sunt depuse și mijloacele de distrugere a lăcustelor.

b. Mijloacele chimice de combatere lăcustelor sunt stropirea acestora cu diferite substanțe chimice, arderea cu petrol, etc.

În coasta de Nord a Africii, Tunis, Algeria și Maroc, sunt regiuni de mii de hectare unde lăcustele apar din îndepărtările continentului African, în stoluri enorme la înălțimi de 1000-1500 m. încât întindecă cerul pe unde trec. Autoritățile franceze au întrebunțat anul acesta pentru prima oară, stropirea stratului

de lăcuste de la înălțimi mici, — atunci când s'au oprit din sbor, — cu un acid, cu ajutorul aeroplanului, după care insectele adevărate în grămezi, au fost stropite cu petrol, cărora li s'au dat foc.

În combaterea lăcustelor din pădurea Ciuguic din Dobrogea s'a întrebunțat stropirea acestora cu un preparat, având la bază arsenic, cu ajutorul unor stropitoare speciale purtate de echipe de oameni.

c. Mijloacele biologice de combatere lăcustelor sunt pasările care trăiesc în Delta Dunării și cari se hrănesc cu aceste insecte, numite acridofage, dintre cari cele mai importante sunt: *graurul, ciocivla de mare, barza, barza neagră,* astăzi se văd tot mai rare din cauză că au fost speriate de vânători pentru pe-nele lor.

În România lăcustele apar în stoluri mai mult sau mai puțin numeroase aproape în toți anii; deaceia ar trebui ca Ministerul Agriculturii și Domeniilor să răspundă locuitorilor din regiunile bătute de această plagă și chiar în restul țării, diferite publicații cu ilustrații, pentru ca fiecare agricultor să cunoască modul de înmulțire și mijloacele sigure de combatere, evidențind pericolul ce amenință recolta în cazul când nu s'a denunțat locul unde se depun ouăle, sau focarele de larve, încă din primele ceasuri ale apariției.

Adm. Căpit. Ovid Constantinescu

Altite și Bibiluri

Ziua Mamei—Moșii—Expoziția de cusături Naționale dela Cassa Școalelor

Ziua mamei

O mână de femei serioase d'o bucată de vreme, se sbat ca să ne mai oprească după povârnișul spre care alunecăm zilnic. Succesul e aproape nu pe toate căile. Orice inițiativă e palidă și orice încercare bună și sănătoasă, nu este ocrotită de ni-meni, sau chiar de este azi și apoi totul se începe cu sgomot și cu fast și se termină cu scandal, sau cu lucru căzut în uitare!

Dar unde sunt mamele? Cor-elia mama Grahiilor, Mama lui Ștefan cel Mare? Mamele? Ce știu mamele de azi de ziua lor dela Ateneu, ori dela Fundația Carol? Unele sunt în fabrici; unele pe ogoare; unele la birouri, la ca-tedre la spital iar copiii lor chiar când caută să le spună poezii și să le dea mănunchiuri de flori, dau ori de dascăli încrunțați și acri, ori de madame străine.

Pe la școală arare ori dacă mai trec părinții.

În multele lor ocupații negli-jează cea mai sântă datorie: îngrijirea Copilului.

Mamelor, părinți, nu uitați acest lucru!

Moșii

Zicem toți cuvântul acesta, ne ducem în târgul care se face anual și care a degenerat teribil, căci are un vicieim. Nimeni nu știe ce însemnare are Târgul Moșilor. Se făcea mai în toată țara odinioară acest târg, în amintirea războiului dintre Matei

Basarab și Vasile Lupu și'n el era întâlnirea tuturor acelor cari pierduse vr'un strămoș în acel război acolo cumpăra fie care ce putea ș'acasă împărțea pomană pentru sufletul lor!

Azi Târgul Moșilor este o adunătură de neguțatori hrăpăreți cari-ți iau pielea de pe tine, și-ți bagă otrăvuri în stomac; cântecele și jocurile strămoșești s'au schimbat în jaz, tanguri etc. și întâlnite la Moși. Aci mai sânt: bețivi, hoți de buzunare, viței cu două capete, lipo-venii, panglicarii, șuitarii. Păcat!

Expoziția dela Cassa Școalelor

În fiecare an, în luna Mai, se făcea la Cassa Școalelor câte o expoziție destul de interesantă cu obiecte lucrate în școalele noastre de industrie casnică, școli puse unele pe lângă școalele profesionale, secundare, primare, etc. Acestea toate erau îndrumate și inspectate de d-na Cochino, azi d-na Teodorescu.

Cusăturile naționale, scoarțele chilimurle, broderiile, în fine toată industria casnică, sub în-țelepțeasca conducere a maestrelor ș'a inspectoarei; luaseră un avânt admirabil și pentru multe fete aceasta era o carieră cari le ținea ocupate. Actualul ministru a desființat tot dintr'un condei. Rău că se desființează asemenea industrii.

Smara

Nutreț artificial; Lucerna

O PROPUNERE

EDUCAȚIUNEA MEDICO-SOCIALA ÎN COMBATAREA ALCOOLISMULUI

Dr. Gr. NICOLAU pensionar

Ca să te poți numi cu adevărat bun și frunțos agricultor îți trebuiește: 1. Minte sănătoasă, 2. Animale bune, de rasă, și 3. Unelte solide și bine construite în a brăzda, grăpa sămânță și tăvălug pământului.

Să fii cât de străin de satul prin care treci odată și toți locuitorii care te vor vedea cu vitele: cai, boi, bivoli, care-ți trag carul, își va face ideile bune sau rea de tine, după cum sânt vitele grase și bine îngrijite, sau slabe și murdare.

Oamenii de bine doresc ca toți locuitorii țării noastre, indiferent de naționalitate sau religie, să fie în plăcută situație, atât cât privesc uneltele de lucru și mai mult în a avea vite bune, pentru po-verile dela țară.

Mă voi opri a spune ceva despre unul din cele mai însemnate nutrețuri artificiale, și anume, despre lucerna,

una din principalele nutrețuri pentru vite.

Această mult prețuită hrană se seamănă primăvara, într'un loc, cu arătură adâncă, din toamnă. Înainte de a se arunca sămânța, se grăpează bine locul și'n urmă se as-vârle ovăz: patru duble la pogon. Se explică: Sămânța de lucerna este foarte mică. La cea mai mică adiere a vântului va fi spuberată și prea mult îngrămadită în acelaș loc; mai este de spus; că după ce am semănat ovăzul trebuiește grăpat, căci lucerna va fi prea adâncită în pământ și colțul de lucerna va muri până nu a ieșit în fața pământului. Iată de ce e bine a se semăna ovăzul singur și apoi să-i urmeze lucerna.

La vremea secerișului, ovăzul va lăsa liberă întinde-rea din pogon și nutrețul nostru va rămânea stăpân pe loc. Dacă nu e făcută de

coasă, desigur e minunată pentru pășunat.

Nu e tocmai bine a lăsa vita să pască în primul an. Rădăcinile firșoarelor sunt prea fragețe și se smulg ușor.

La al treilea an, lucerna este în cea mai bună așezare. Se poate ca la o lună după ce am cosit, să așezăm al doilea rând de brazde, peste loc.

Ce bucurie face această plantă albinelor, și ce folos mare va aduce apicultorului prin aceea, că coșnițele se va umple cu miere din florile ei!

larna vitele vor avea un neprețuit de mare aliment, de întărire, îngrășare etc., dacă agricultorul va îngrijii ca în timpul uscatului, s'o potrivească, nu prea tare să se usuce căci se va sfărâma și-i va cădea frunzele.

N. Teșiu

In memoriam!

Românismul își serbează în vremuri de îngrijorare și în-cordare — simbolul culminant. E în sărbătorească aceasta de entuziasm emoționant, de sinceritate curată, s'o mărturisim fără ocol, și-o pată de ntuneric.

Firește că un simbol ce captivează sufletul înt'o recu-legere de vioane sănătate us-când fugarnic sudoarea tăm-plelor — interzice o privire atentă spre ceea ce-a fost.

Sufletul omenesc trăește larg ceea ce i se dăruiește fără a se întreba de izvor și de despicătura de humă de unde izvorul țășnește limpede și darnic.

E legea revoltător de ne-schimbătoare: «morții cu morții, viii cu viii» — o lege care de-altfel este o binefacere a du-mnezeirii prin instăpânirea liniștii creatoare în sufletele unorii adânc și dureros clă-tinate în însăși credința lor.

Dar când simbolul acesta se ridică la înălțimea unui cult hotărâtor pentru existența unei întregi nații, când el constituie religia inspiratoare a unui popor cuminte și răb-dător până la renunțare, e-o poruncă ce nu suferă palma unui refuz nesocotit, de-a nu se arăta desinteresul și desfășurarea de limpezime sufletească a celor ce-au contri-buit hotărâtor la nașterea și întărirea ca o normă de con-

duită de fiecare zi a acestui simbol.

Puternicia legii mai sus pomenite, caută par'că ciudus s'aștearnă uitarea peste Ei. Și pentru ei articolul meu vine nu ca o mângăiere, ci ca o datorie căruia nu-i pot rezista.

Regele Carol și Ferdinand ce odihnesc sub înfrigurarea leșpezilor dela Mănăstirea Curții-de-Argeș sunt Ei.

Românismul — în ziua de zece Mai a fiecărui an în-crustat în granitul timpului — în cartea adevărilor sale de

cuminte purtare și obligațiuni ce nu se refuză, trebuie să și impună cald și înbitoarea de energie, aducere aminte a acestor mari și hotărâtori ci-titori.

Nu flori și nici lacrimi vre-melnice ca neprihănirea unui fulg de zăpadă

Soare mbelșugat ca o dără de must ce curgând din ciu-berile toamnei sângerează huma — se cuvine lora.

Pentru Ei deci soare.

Const. Onu

Basmul

Născocitor de stele
De visuri și prohoade,
Te sfărâmi în inele
Și'n taine de noroade.

In chip de jupânițe
Cu salbe de cloare
Sunt umbre de porțite
Și răsărit de soare.

Ești leagăn de cuvinte
Și zămet de albină...
În vremurile sfinte
Ești tindă de lumână.

Ion Constantinescu—Stejar

Ce este comunismul

În vremea când se găsec minți slabe care se topec după comunism, trebuie să arătăm că mințile adânc pătrunzătoare, încă de înainte vreme, au văzut ce scădere ar fi un asemenea fel de viață socială, dacă ar a-

junge să se întroneze vreodată în viața omenirii. Iată ce ne spune, în această privință d. Ion Foti, un însemnat ziarist al nostru, sub titlul «Aristotel și democrația», în Universul dela 11 Mai a. c. E vorba de cum vede

filosoful grec Aristotel teoria comunistă. «În Politica lui Aristotel, spune d. Foti, găsim cel mai strânc rechizitoriu contra comunismului pe care-l studiază la Creta și Sparta. Este doctrina politică inferioară a turmei, a tribului care se deșteaptă la viața socială. Dacă au putut exista asemenea societăți anti-sociale, motivul trebuie căutat în faptul că 90 la sută în Creta sau Sparta îl formau sclavii. Deci, ușor de înțeles, că în fond era o oligocrație unită pentru a trăi pe spinarea celor ce-i sub-jugase și etern amenințată de ei.

«Societățile comuniste utilitare și nivelitoare în antichitate, materialiste, n'au dat nici artă, nici știință. N'au avut nici invenții. Nici-o urmă n'a rămas dela ele, decât aceea a unei soldatesca, cum era Sparta, ce știa să lupte și să moară, dar, care, aiurea mai mult se lasă să moară decât să lupte».

Se și vede acum din Rusia că comunismul este setea robului de a stăpâni el, dar fără niciuna din răspunderile stăpânitorului, fără grija zilei de mâine, ci numai poita de a simți lăfălele puterii, cât mai apăsător pentru cei care sunt sub el.

A. S.

I. S.

Ce sunt oamenii de azi?

După cum citim într'un art. al d lui *Trancu-Iași*, fostul ministru al muncii, în Universul de la 30 Aprilie a. c., contele filosof Kei-serling a asemănat lumea de azi cu un neam de șoleori, primitivi impresionati de forță.

Trăsătura aceasta, în care se caută a se prinde felul de a fi al lumii de azi, răspunde deplin adevărului. Avem de a face cu oameni care se grăbesc, oameni setoși să alege, dar nu pentru vreo țintă de împlinire, ci numai mânăți de patima de a alege. Deci, în aceasta, șoleori...

Dar ce este de admirat în faptul că altul aleargă? De ce aceasta umple de freamăt și atrage?

Alergarea este o înlățșare a puterii. Celce o face se simte

mai mult ca alții și mulțimea îl privește la fel. El este fericit-ul care aleargă, pe când ceilalți se tărăie ca rămele!

Omul de rând este uimit de revărsarea puterii materiale, pe care o vede la altul. Aceasta îl orbește, îi dă ghies să i se plece înainte. Deci avem a face cu o vrajă în care cade mulțimea, fiindcă ea este alcătuită din oameni de rând. Ce izbește simțurile aceia este pentru ea mare și tare, nu ce mărturisește despre înălțimea morală a sufletului, despre meșteșugul omului înarmat cu mîntea lui.

Iată pentru ce suntem neam de șoleori. Dovadă că suntem înapoiati, că astfel n'am înseta după acestea.

La trântă cu coana Alistar FUIOR (12-a urmare) INFORMAȚII

Coana Elena Alistar, eare, de obicei, înghite în sec, când o ia cineva în răspăr, de data aceasta a fost apucată de o năprasnică zvăcnire a iudrănelii. Și-a luat înimă'n dinți și s'a apucat să răspundă în «Bassarabskaia Pociata», 14 Mai, a. c. celor scrise de mine despre domnia sa în nr. dela 4 Mai a. c. al acestei foi.

Dar ce lei de răspuns?

Răspuns care se ferește ca de foc de a lua una câte una pricinile de hărțuială, pentru a pluti numai în zbor de pasare, a se mărghini numai la priviri de departe peste lucrurile de care e vorba. Dumneaei are numai rostiri umilate despre însemnatele lucruri școlare care s'or fi făcând în Școala Eparhială din Chișinău măturării teoretice, dar se ferește de a intra în cercetarea stărilor de fapt pipăite.

Nouă ne pare foarte bine că putem sta de vorbă cu Coana Alistar. Hai s'o vedem ce poate și în latura aceasta a scrisului luptător, că lumea o știe până acum ce poate în alte ogoare de lucru decât al scrisului.

Apoi dacă e așa, hai să ne punem și noi pe treabă și să vedem ce răspunde și mai cu seamă ce nu răspunde — numita cocoană.

Pricina despre care am stărnit eu vorba în nr. amintit al acestei foi a fost ceiața Coana Alistar a vorbit despre mine și ce mi s'a spus că a făcut dumneaei la congresul profesorilor la Craiova din vacanța Paștelui. Totuși nenfricată doamnă nu s'olă o vorbă de toate acestea. Spune dumneaei ce spune, că iubeste pe Iisus Hristos, că are inimă românească și a suferit pentru neam, că este gata a-și da viața pe altarul patriei, că lucrează pentru literatură și arta românească, mă rog, că în sufletul dumneaei e numai tresărire pentru credința și țară.

Dar ocolește cu totul materiile despre acestea, parcă n'a pomenit nimenea nimic.

O! e meșteră dumneaei în de alde astea! E mânăuitoare cu multă grabă la această marfă, prin care mulți vor să-și croiască drum în lume. Numai că e marfă cam răsuflată. Obștea a fost păcălită cu mulți care se umia pe coarda națională, iar în adănc numai niște pehlivani.

Cât este de când Eminescu a bicutit asemenea apucături! Țara nu se aștepta așa, ci cu munca răvnoitoare de fiecare zi, în ogorul care și s'a dat să-l lucrezi.

Acolo se vede patriotismul, în pregătirea dumitate, ca să poți face treabă bună, în sporul cunoștințelor și al răvinei dumitale, în căutarea cât mai multor mijloace de a face cât mai bine. A pregăti țării acesteia meșteșugari români buni, este o mai mare faptă națională decât a fița la Ateneu de sub impleritură tricolore; a da neamului acestuia învățătoare înlicărate, care să aibă mai la inimă treburile școlii decât poturile dragostei și alergării după baluri și întâlniri; a da României mame bune, în loc de femei iubitoare de petreceri, care și lasă căminul în paragină — sunt mai mari slujbe pe altarul patriei decât oracaielile naționale.

Lumea e sătulă de vorbe și-i trebuie fapte. De aceea, dacă cocoana s'a apucat să-mi răspundă, nu trebuie să-mi mai vint cu aluaturile de acestea, că sunt prea ușoare de rălăit, ci să fi stat frumos la vorbă despre punctele neînțelegerii noastre. Ocolindu-le însă, dă dovadă că lucrurile stau așa și ca nu-i e la îndemână să se descarce cu ele.

Eu am vorbit despre o cocoană care, la congresul pomenit din Craiova, tot golea paharele și îneca lumea în lum de tutun, E așa ori nu-i așa?

Profesorul care mi-a adus mie la cunoștință lucrurile acestea, citind ce am scris eu, mi-a spus: Vai de mine! parcă ai fost acolo, așa de întocmat le-ai scris.

Vai să zică celce a văzut și a auzit, nu găsește că am trecut cu un fir de păr peste granița adevărului. Va să zică lucrurile sunt așa. Cocoana cu pricina însă răspunde alte; că a fost preoteasa la țară, că a fost învățătoare...

Apoi atunci de unde a luat obiceiul să scărbească lumea cu valurile de tutun în care își înveacă vecinii și să dea priveștiștea urată la noi a cocoanelor care nu se siesc a puțin în largul obștei? Așa fac preoteșele și iau narăvurile proaste ale bărbăților și pășesc cu ele în largul lumii?

Când zici preoteasă, parcă zici cuvântă, rușine, stăpânire de sine, măsură... Da, să fie o preoteasă în fruntea Școlii Eparhiale, E lucrul cel mai potrivit. D'apoi așa soi de preoteasă cine a mai văzut? Oare asta e ținuta preoteselor peste Prut? Noi nu credem aceasta, fiindcă am cunoscut preotese care purtau cu ele toată vrednicia căminului creștinesc.

Odată apucă cineva să vadă pe Coana Alistar și o vede sub înfățișarea aceasta a paharelor și a tutunului. S'a minunat omul.

Dacă nu s'ar fi minunat, dacă ar fi fost lucru obișnuit, nu-mi spunea.

Și acum doamna cu pricina nu face din gură și vine și mai spune că a fost preoteasă!

Dar dacă așa este că a fost preoteasă, atunci preoții, care au drept de priveghere asupra Școlii Eparhiale, trebuie să ia înseamnăre de aici și să înțeleagă că nu o asemenea «preoteasă» trebuia pusă în fruntea unei astfel de școlii creștinești. Nu cu astfel de purtări se pregătesc copilele care au să slujească neamului ca soții, ca învățătoare, ca profesoare.

Și, cu toată supărarea, poate că tot noi suntem acei care, prin scrisul nostru, pe lângă supărare, aducem și un pic de cumințire numitei doamne. Căci nouă ni s'a adus la cunoștință în Chișinău că domnia sa a spus că se lasă de tutun.

Noi zicem: Să dea Dumnezeu! Dar dacă lucrul se va petrece, să ne măjamească nouă, căci nici starea de foastă preoteasă, nici cea de slujitoare a medicinei n'au putut o feri de a-și lua în spinare acest urât obicei.

Acum, dacă lucrurile sunt așa și dacă se dovedește că eu n'am spus neadevăr, de ce domnia sa nu învinuiește de răutate că eu am scos la iveală astfel de lucruri? Adică cum? Te legi de mine în plin congres și eu trebuie să tac? Altu astfel de apucături la cărmuitoarea unui așezământ creștinesc și ele trebuie tăcute? Dar nu este datoria noastră, ca preoții, să avem la inimă bunul mers al unui așezământ de creștere creștinească?

Se vede însă că doamna nu vrea să mai știe de preoți în mânăuirea școlii, pentru că, în răspunsul său, mă poștește să las șoala în grija organelor de control al Ministeriului Școlilor.

Așa? dar atunci pentru ce-i zice «Eparhială»? Adică partea creștinească nu mai are căutare? Adică preoții să-și vadă de altele și să lase slobode lumurii doamnei Alistar?

Ei, cocoană, este tocmai chemarea noastră, că dacă este un așezământ creștinesc, noi preoții, să nu stăm ca orbii, ca la lucruri care nu ne privesc, fiindcă de aici ies toți apucaturile care mișcă viața duhovnicească a ființului. Și vei vedea că tocmai starea mea de profesor de teologie în latura practică a ei, cum este ramura mea de predare, îmi pune datoria să nu mă mărginesc numai în loile cârților, ci și în urmărirea vieții religioase a țării.

Pentru ceiața am scris, doamna Alistar face greșala de a da vina pe alții. Se agață de o soră a mea, care e profesoară la aceeași Școală Eparhială.

Nu trebuia să facă aceasta, pentru că stărnește și pe alții. E destul că sora mea, care e cre-

ștină și ca viață și ca învățătură, trăiește într-o adevărată mucenicie la cea școală din pricina foastei preoteșe și că a tăcut până acum. Nu e nevoie s'o mai stărnească și pe ea. Eu am arătat de unde am știile mele. Dacă sora mea a izbucnit în cancelarie pentru nădulurile care i se fac, aceea e alta chestiune, și nu trebuia directoarea școlii să vie cu acestea în fața obștei. Dar dacă dumneaei însăși le scoate la piață, atunci focul se întinde și poate va fi nevoită și sora mea să grăiască.

Eu ca să scriu ce am scris, n'am avut nevoie de ea. Eu văd că oriunde se face vorbă despre doamna Alistar, fie la București, fie la Iași, fie la Chișinău, îndată toți își aduc tot felul de amănunte despre însușirile, apucăturile și felul cum dumneaei înțelege să ducă o școală creștinească. N'am nevoie să mă ostenesc deloc, că mă servește lumea număidecât.

Cine l-a pus pe Par. Grumăzescu, directorul Seminarului Teologic dela Edineț și-mi trimitea scrisoarea de care a fost vorba în trecut? Și. Sa singur mi a dat știri despre «vestita doamnă Alistar! De ce «vestită»? Iară, din apucăturile acestea, pe care le a dezvăluit St. Sa și care întresc atacurile aduse a celei școlii. Dumneaei știe să tagăduiască toate cu grămada: nu e adevărat și protestăm.

Bine bine, protestezi, dar uite ici negru pe alb... ce spune directorul dela Edineț și ce i-ai scrii dumneata? Așa acopăr preotesele acele scăpături?

Acetea nu se acopăr cu ocarile pe care mi le aduci mie, că nici n'am visat să ajung profesor la Chișinău, ori că n'am avut activitate patriotică în București sub Nănd. Despre aceea scriu eu când o fi vorba de mine. Deocamdată e vorba de dumneata, despre ce scrie colegul dela Edineț.

Că eu n'am visat să ajung profesor la Chișinău este adevărat. Dar ce? Aceasta îmi este spre necinste? Să fie asta vreo boierie de care să mă sperii? Doar slujbele mari au fost obișnuite în familia mea. Oare eu am fost învățator, ca apoi să ajung director și să pui în o brazul lumii de ferice care am atăția oameni la picioarele mele?

Chestiunea nu stă pe asta, ci dacă sunt pregătit pentru slujba pe care o am. Citește și scrie neata în nr. acesta ce se scrie în America despre mine și vezi dacă aveam eu de ce să mă sperii pentru slujba dela Chișinău.

Deocamdată, să se știe dumneaei bine cu îndrăzneală și mai departe, că din partea mea, nu va avea ocolire a materiilor.

De aceea să ne mai vedem cu sănătate și la nr. viitor.

Arhim. SCRIBAN

Cine va fi Episcopul Românilor din America

Prin cercurile prelaților din România, se discută chestiunea: Cine va fi ales Episcopul Românilor din America și Canada? La ocuparea acestei demnități sunt mai mulți despre cari se crede că vor fi aleși, dintre cari remarcăm pe P. S. Sa D. D. Simeodrea, actualul vicar al Patriarhiei din București, și pe P. C. Arhim. Mitr. I. Scriban, profesor universitar la Facultatea teologică din Chișinău.

Ambii sunt persoane marcante în Istoria Bis. Române Ortodoxe. P. S. Sa D. D. Simeodrea este fostul distins preot teolog, de la Biserica Ciubu cu Barză, din București, care prin vasta sa cultură religioasă a reușit să distrugă eresia semănată de preput eretic. T. Popescu, în acea parohie. A fost trimis ca reprezentant al Bisericii Rom. Ort. la mai multe sinoade din Apus, iar astăzi este vicar al Patriarhiei.

De asemenea P. C. Sa D. D. I. Scriban este persoana cea mai distinsă din întreg clerul ortodox. P. C. Sa a reprezentat Biserica Rom. Ort. atât în Orient cât și în Occident mai la toate sinoadele ținute de 25 ani încoace. Astăzi se găse-

ște profesor universitar la Facultatea de teologie din Chișinău. Meritele acestui mare teolog sînt multe, pe care numai posteritatea va și să i le aprecieze. Scrierile P. C. Scriban sînt dovezile cele mai temeinice că în persoana sa se găsește genul literarului religioase.

Românii din America și Canada, de vor căpăta unul din acești doi bărbați ca pastor al lor, n'au decât să mulțumească lui Dumnezeu pentru desebita cinste ce li se face de către Sf. Sinod Rom. Ort. care este forul competent de a numi persoana ce merită titlul de Episcop al Românilor din America și Canada.

Deasemenea frații preoți să prindă curaj, căci în curând vom avea și noi cui ne plânge atunci când vom fi nedreptați de soartă, și nu vom mai fi nevoiți să umblăm din parohie în parohie tocimindu-ne ca și argații; ci unde ne va găsi soarta, la venirea primului nostru păstor, acolo vom rămănea, atât timp cât vom fi demni de acel post ce-l ocupăm.

Preot misionar G. Moraru Montreal, Canada. Din ziarul «America», No. 87 Aprilie 12, 1930.

Tig. Lung. Da... nu... Sau că văzduhu 'l despintec într'o clipă? La fel și Ochilă face deși n'are aripă...
Tig. Lung. Nimic nu-i scapă căci vede tot... Ciudat!
Tig. In mări, o 'mreană 'nghiite Inelul Fermecat Și-a prins-o...
Tig. Lasă-i ochiul... Am o nedumerire Mai mare, ce mă umple mai aprig de uimire Despre Crăiasa-Noșii poți să-mi istorisești Cu ce puteri, cum poate, ce crezi și cum gândești C'a luminat,—o vreme—din ceru-i cu-a ei pară? De mult—suneau bătrânii—că e aco'o fară Cu munți și văi de ghiafă,—o țară de cleștar Și nouă ni se pare de aici că-i un fanar Ce străjuiește lumea așa, ca o făclie... Mai mult nu știu...
Lung. Hm! Asta zic că-i minunăție...
Tig. Och. Mă scol... Aș vrea o veste mai nouă să ne spui.
Lung. Am una, cam amară, din partea locului: Veneam pe drum și unul mi-a povestit povestea. Crăias'a fost răpătit de Vărcolac...
Tig. Och. Lung. Știm vestea.
Lung. O lume 'ntreagă știe...
Tig. Aprins nevoe mare...
Lung. Și-a vrut să meargă ea?
Tig. Nici cum; decât robită și dusă doar în silă Dar, ce să vie pe cale mi-a 'ntălnit Gerilă Și 'n'ite, strașnic, luptă...
Tig. Ta! Ta! De necrezut, Și a fost atât de ager Gerilă, n'ntrecut, Că prinse dintr'o dată pământul să-l înghete. Din ceruri, cădea neaua pe case, pe podete. Pe crânguri, văi și ape cum n'a fost într'un an Ingrămădisse vântul, troian peste troian Și-un puu de ger cum numai gerilă poa't'sasmută...
Lung. Acum, pricep că noaptea mi-a fost cam neplăcută La speți...
Lung. Dar Vărcolacul, cum dărdăia...
Tig. Ce spui?
Lung. Ii înghetase firea de... n'ai fi 'n locul lui! Stălpit, în nemișcare, să moară și să 'nvie... În juru-i nimeni în ajutor să-i vie? Ba da! Aici i' necazul, un diavol, chițibuș I-a spus șoptit:—«O clipă, și fi voi aduce acuz O rază de la Soare, ce pe Gerilă 'l moae.» Și mi prinse Vărcolacul, nădejde și o vâpae Făcu domol Zăpada să 'nceapă'a se topi... Iar Vântul, e o taină, dece?, se potoli! Ghețari întregi se sparse în sloieri... O dogoare Pornise peste lumea 'nghietaiă călătoare... Ardeau, ardeau toți codrii, mărăf, în vâlvătat... Dar tu?
Och. Lung. Dormeam, bădite! la-cele patru căi... Când am simțit primejdia atât de neașteptată Trosc! Cu palma focul 'am stins...
Tig. Lung. Așa, de-odată?
Lung. Călcând voinic cu pasul vre-o trei sau patru țări... Și codrii?
Tig. Cum ei mucl la niște lumânări! Ajutorarea însă a fost cum spun: târzie Gerilă?
Lung. Eh! Sărmanul! Cum ai fi vrut să fie? Arșița, îi scoase o limbă, pân' la cot. Intreaga trudă, trudă! c'a fost înfrânt de tot! A!
Toți Lung. Och. Lung. Trebuie să sosească...
Lung. De ce?
Lung. Il vor aduce
Och. Tig. Och. Lung. Tig. Să-l pue la căldură pe-un rug, să se... usuce. Să nu l lăsăm...
Tig. Och. Lung. Tig. Sărmanul! Scăparea lui, e'n noi Vom prinde Vărcolacul, în brațe, amândoi Nu l Tu întâi prin față
Lung. Tig. Ba tu...
Tig. Cu hărnicie
Lung. Tig. Să-i pârâi două coaste, (vârtoș) mi-l dai și mie... Nu l rându-i lui Ochilă... apoi, eu stau colea Și-atunci când îndrăznește spre mine-a se 'ndrepta Ridic semeț baltagul, și dintr'o repezeală 'L întreb? D'a ce-ai cu omul? Mi-l prind fără sflală De mijloc ca 'nt'r'un clește: Tu dai, el dă, noi dăm! Și pân' să numeri patru, în viață, nu l aflăm Incepu o vânt să bată din codrii, peste luncă Un șuer, Vărcolacul, baltagul și-aruncă... Auzi cum sboară 'n aer...
Tig. Lung. Tig. Auzi și nu pre-aud!
Lung. Tig. Hai! să cântăm un cântec de luptă, tare, crud...
Lung. Tig. Ți-e frică?
Tig. Mie frică? Cum poate ca să fi vie Protestescul gând prin minte. Să mi fie frică mie? Atunci, nu ne cunoaștem... Străbunii mei măreți Au fost...
Lung. Tig. Och. Lung. Tig. Din gropniți, iară ai vrea să mi-i desgheți Mă iartă...
Lung. Tig. Och. Lung. Tig. Altă dată te rog să... (tună) Brr? cum tună Dar tremuri...
Lung. Tig. Och. Lung. Tig. Un țic numai când nu, e vremea bună. (tună) Dece te lași pe vine...
Lung. Tig. Och. Lung. Tig. Eu? Da! Mă pregătesc
Lung. Tig. Och. Lung. Tig. Ca fiara... dintr'o dată, întâi, mă opintesc Când îmi răsare 'n față mi fac vânt, ca vijelia li sâr de gât și 'turtă! 'am mestecat cu gliă... (nu pocnet, o lumină mare) Hârș! Ce-i?
Lung. Tig. Och. Lung. Tig. E Vărcolacul. Nu! Sunt puterea lui!
Lung. Tig. Och. Lung. Tig. Te lupți întâi cu mine. Cu brațul ori și cui. Urmați-mă (es cu toți). (se trezește pe-o ramură de copac)
Tig. Lung. Tig. Och. Lung. Tig. Drăcie! Nu prea 'nșeleg nimica. De m'ar vedea Voevodul, va crede că doar frica Pe-un ram, m'a pus călare... Uuuf! Nu-i adevărat: Să lupt cu Vărcolacul, când s'ar fi arătat Fățîș... Dece s'am teamă? Vreau să-i cunosc mânia E vrednic luptătorul să-și facă datoria...
Lung. Tig. Och. Lung. Tig. (va urma)

Din țară

Iarși salarile. — Ne vin scrisori din împrejurimile Capitalei în care ni se spune că sânt preoți și învățători, care n'au primit salariul pe Martie. Nu se iau odată măsuri pentru îndreptarea acestei stări?

Când e una, e și alta. — După ce în jud. Covurului ploile au distrus câteva mii de hectare de recoltă, acum ziarele ne aduc vestea că asupra acestui județ s'au abătut și un soi de lăcuste, care stau în balta Covurului.

Tinerimea Română. — În ziua de 21 Mai, la Soc. «Tinerimea Română» s'au împărțit premiile, acelor elevi și eleve care s'au distins prin lucrărilor lor, la concursul din 23 Aprilie a. c.

Printre premianți remarcăm pe fiica d-nei Maria S. Pallade, colaboratoarea gazetei noastre, d-ra Ruxandra Pallade din cl. III a liceului de fete din Galați. A luat premiul I cu cunună, la limba română.

De asemenea colaboratorul nostru Ghenadie Foti, elev cl. VI a Seminarului din Curtea de Argeș și bursierul M. S. Regina Maria, a luat premiul al II-lea, la religie.

Un foarte frumos articol despre Constanța în «Curentul» dela 11 Mai a. c., datorit condeului d-lui Teodor M. Popescu, profesorul nostru de istorie bisericească dela facultatea de teologie din București. Este un o înșirare de date privitoare la trecutul orașului lui Constantin, nici o depănare de impresiuni ale unui scriitor, ci e ceva mai mult și mai frumos decât atâta: Este o dulce plimbare dealungul istoriei, în care, în plutiri largi, vezi trecutul și însemnătatea orașului, toată marea putere de cărmuire și luminare care s'a îndeplinit printr'nsul în lumea noastră răsăriteană și până încă departe aiurea.

Ca dată care merită ținută și care poate că se perde în neștire, dar care iare să fie pomenită acum, este aceea că la 11 Mai 330, orașul a fost inaugurat drept capitală a împărăției romane, ceiața înseamnă că se împlinesc acum 1600 de ani de când Constantinopol a ajuns a fi capitală.

Poate că tocmai pentru pomenirea acestei clipe a și scris d. T. Popescu articolul; poate că ne-o va spune singur în urmarea lui, căci articolul nu e isprăvit în nr. de 11 Mai, ci merge mai departe și în cel de ia 12.

Cine va citi articolul se va simți adănc mulțumit, ca după o lungă și frumoasă excursiune.

În același nr. din «Curentul», d. Romulus-Dianu arată că, în ziarul le Temps din Paris, se scrie frumos, prin pana d-lui Thevenin, despre revista noastră literară «Gândirea», în care creștința noastră ortodoxă este sprijinită cu multe temeuri înalte găsite de meșteșugul scrisului pus în slujba credinței.

Plata preoților. — Ziarul «Universul» dela 9 Mai a. c. arată ce pătesc bieții preoți cu așa zisul directorat din București, care trebuie să dea poruncă pentru plata preoților din București și din județele Buzău și Argeș. Directoratul nu-și are toate cancelariile lui în aceiași clădire. Când te duci să cauți pe un slujbaş, nu l găsești, fiindcă și te cere vreme ca să ajungi dela o stradă la alta. Trebuie să te plimbi prin tot orașul pentru câteva iscălituri de luat pe o singură hărție.

În «Universul» dela 10 Mai a. c., d. C. Orășanu a putut da amănunt însemnat despre faptele ostirii românești pentru romanizarea Basarabiei. 1. Nu era nicio bunăvoință în Chișinău pentru înlocuirea numelor străzilor cu table scrise românește. Dacă alții n'au voit să le înlocuiască, organele ostirii le-au înlocuit într'o noapte. 2. Statuia Lupoicii (în fusul celei din București) a fost pusă pe o piață din Chișinău. Ceice în cu Rusia au fost destul de puternici ca